

9 SINIF

FİZİK

**KONU ÖZETLİ
SORU BANKASI**

Aydın AKBAY

**EVRENSEL
İLETİŞİM
YAYINLARI**

Copyright ©

Evrensel İletişim Yayın Dağıtım
San. Tic. Ltd. Şti.

Bu kitabın her hakkı
EVRENSEL İLETİŞİM LTD. ŞTİ.'e aittir.

Hangi amaçla olursa olsun, bu kitabın tamamının ya da bir kısmının, kitabı
yayınlayan yayınevinin önceden izni olmaksızın elektronik, mekanik, fotokopi
ya da herhangi bir kayıt sistemi ile çoğaltılması, yayınlanması ve depolanması
yasaktır.

FİZİK

KONU ÖZETLİ
SORU BANKASI

Genel Yayın Yönetmeni

Engin KARAPINAR

Yazar

Aydın AKBAY

Dizgi - Kapak - Tasarım

Mustafa ÖZKAN

Basım Yeri

Korza Basım

ISBN

978 - 605 - 5247 - 36 - 2

Zübeyde Hanım Mah. 655. Cad. No.: 15/A

Altındağ / ANKARA

Tel: (0312) 384 65 00 Faks: (0312) 384 61 00

email: evrensel@evrenseliletisim.com.tr

www.evrenseliletisim.com.tr

İstiklâl Marşı

Korkma, sönmez bu şafaklarda yüzen al sancak;
Sönmeden yurdumun üstünde tüten en son ocak.
O benim milletimin yıldızıdır, parlayacak;
O benimdir, o benim milletimindir ancak.

Çatma, kurban olayım, çehreni ey nazlı hilâl!
Kahraman ırkıma bir gül! Ne bu şiddet, bu celâl?
Sana olmaz dökülen kanlarımız sonra helâl...
Hakkıdır, Hakk'a tapan, milletimin istiklâl!

Ben ezelden beridir hür yaşadım, hür yaşarım.
Hangi çılgın bana zincir vuracakmış? Şaşarım!
Kükremiş sel gibiyim, bendimi çiğner, aşarım.
Yırtarım dağları, enginlere sığmam, taşarım.

Garbın âfâkını sarmışsa çelik zırhlı duvar,
Benim iman dolu göğsüm gibi serhaddim var.
Ulusun, korkma! Nasıl böyle bir imanı boğar,
“Medeniyet!” dediğin tek dişi kalmış canavar?

Arkadaş! Yurduma alçakları uğratma, sakın.
Siper et gövdeni, dursun bu hayâsızca akın.
Doğacaktır sana va'dettiği günler Hakk'ın...
Kim bilir, belki yarın, belki yarından da yakın.

Bastığın yerleri “toprak!” diyerek geçme, tanı:
Düşün altındaki binlerce kefensiz yatanı.
Sen şehit oğlusun, incitme, yazıktır, atanı:
Verme, dünyaları alsan da, bu cennet vatanı.

Kim bu cennet vatanın uğruna olmaz ki fedâ?
Şühedâ fışkıracak toprağı sıksan, şühedâ!
Cânı, cânânı, bütün varımı alsın da Huda,
Etmesin tek vatanımdan beni dünya da cüdâ.

Ruhumun senden, İlâhi, şudur ancak emeli:
Değmesin mabedimin göğsüne nâmahrem eli.
Bu ezanlar-ki şahadetleri dinin temeli-
Ebedî yurdumun üstünde benim inlemeli.

O zaman vecd ile bin secde eder-varsa-taşıım,
Her cerîhamdan, İlâhi boşanıp kanlı yaşım,
Fışkırır ruh-ı mücerred gibi yerden na'sım;
O zaman yükselerek arşa değer belki başım.

Dalgalar sen de şafaklar gibi ey şanlı hilâl!
Olsun artık dökülen kanlarımın hepsi helâl.
Ebediyen sana yok, ırkıma yok izmihlâl:
Hakkıdır, hür yaşamış, bayrağımın hürriyet;
Hakkıdır, Hakk'a tapan, milletimin istiklâl!

Mehmet Âkif ERSOY

ATATÜRK'ÜN GENÇLİĞE HİTABESİ

Ey Türk gençliği! Birinci vazifen, Türk istiklâlini, Türk Cumhuriyetini, ilelebet muhafaza ve müdafaa etmektir.

Mevcudiyetinin ve istikbalinin yegâne temeli budur. Bu temel, senin en kıymetli hazinendir. İstikbalde dahi, seni bu hazineden mahrum etmek isteyecek dâhilî ve hâricî bedhahların olacaktır. Bir gün, istiklâl ve cumhuriyeti müdafaa mecburiyetine düşersen, vazifeye atılmak için, içinde bulunacağın vaziyetin imkân ve şeraitini düşünmeyeceksin! Bu imkân ve şerait, çok namûsait bir mahiyette tezahür edebilir. İstiklâl ve cumhuriyetine kastedecek düşmanlar, bütün dünya da emsali görülmemiş bir galibiyetin mümessili olabilirler. Cebren ve hile ile aziz vatanın bütün kaleleri zapt edilmiş, bütün tersanelerine girilmiş, bütün orduları dağıtılmış ve memleketin her köşesi bilfiil işgal edilmiş olabilir. Bütün bu şeraitten daha elîm ve daha vahim olmak üzere, memleketin dâhilinde iktidara sahip olanlar gaflet ve dalâlet ve hattâ hıyanet içinde bulunabilirler. Hattâ bu iktidar sahipleri şahsî menfaatlerini, müstevlîlerin siyasî emelleriyle tevhit edebilirler. Millet, fakr u zaruret içinde harap ve bîtap düşmüş olabilir.

Ey Türk istikbalinin evlâdı! İşte, bu ahval ve şerait içinde dahi vazifen, Türk istiklâl ve cumhuriyetini kurtarmaktır. Muhtaç olduğun kudret, damarlarındaki asil kanda mevcuttur.

Mustafa Kemal ATATÜRK

yazardan

Sevgili öğrenciler,

Uzun ve titiz bir çalışmayla yazdığım bu kitapta lise öğrenimine başlarken sizlere fizik dersinde yardımcı olmayı amaçladım.

Fizikte temel kavramları öğrenmeniz ve bu kavramlarla düşünme becerilerinizin gelişmesi için, kolaydan zora, basitten karmaşığa, yakından uzağa vb. Eğitim - öğretim ilkelerini dikkate aldım. Konu anlatımlarında ve sorularda mümkün olduğu kadar görsel unsurlar kullanarak kavramları daha somut ve anlaşılır hâle getirmeye çalıştım.

Testlerin her düzeyde (Hatırlama, kavrama, uygulama, analiz, sentez) bilgiyi ölçebilmesine özen gösterdim. Yorum gücünüzün gelişmesi amacıyla farklı tip sorulara önem verdim.

Bu kitabın fizik dersindeki başarınızı artıracığına, gelecekte hazırlanacağınız üniversite sınavlarına temel oluşturacağına inanıyorum .

Başarılarınızın artması dileğiyle...

Bu kitabı hazırlarken bana destek olan eşim fizik öğretmeni Emine AKBAY'a, ve yayına hazırlanmasında bana desteklerini esirgemeyen EVRENSEL İLETİŞİM YAYINLARINA teşekkür ederim.

Bu kitap, Sevgili oğlum Mehmet Ege'ye armağanımdır.

Aydın AKBAY

İÇİNDEKİLER

1. ÜNİTE: FİZİK BİLİMİNE GİRİŞ	8
Konu Özeti (Fiziğin Doğası)	10
TESTLER	16
2. ÜNİTE: MADDE VE ÖZELLİKLERİ	34
Konu Özeti (Özkütle)	36
TESTLER	38
Fen Lisesi Özel Bölüm (Madde ve Özellikleri)	58
Konu Özeti (Karışımların Özkütlesi)	60
TESTLER	64
Konu Özeti (Dayanıklılık)	70
TESTLER	72
Konu Özeti (Adezyon-Kohezyon-Kılcallık-Yüzey Gerilimi)	78
TESTLER	82
3. ÜNİTE: HAREKET VE KUVVET	94
Konu Özeti (Hareket)	96
TESTLER	98
Konu Özeti (Kuvvet)	122
TESTLER	126
Fen Lisesi Özel Bölüm (Hareket ve Kuvvet)	152
TESTLER	154

İÇİNDEKİLER

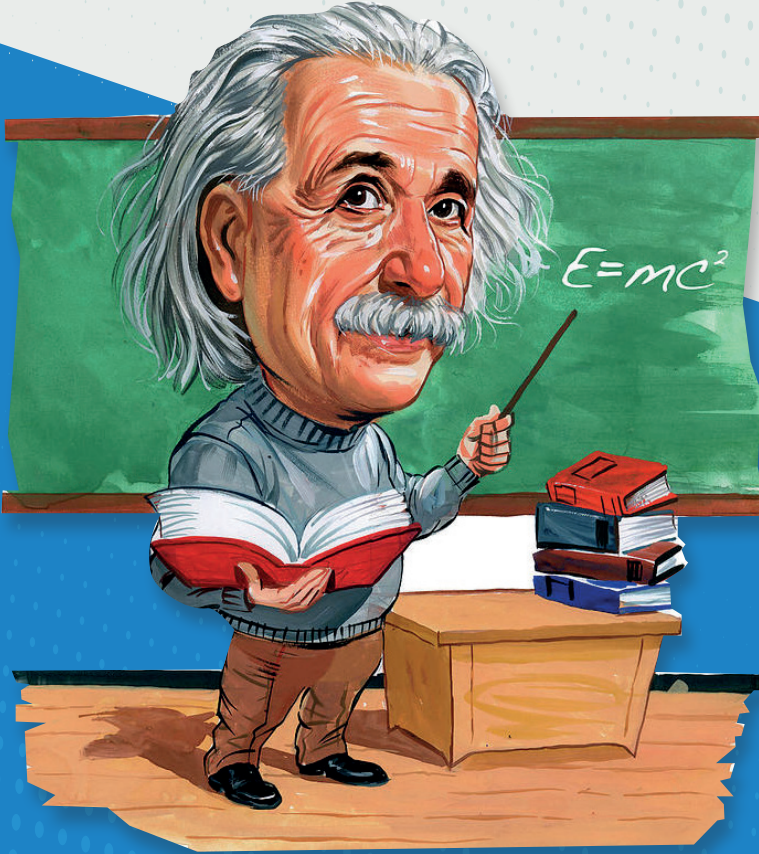

4. ÜNİTE: İŞ - ENERJİ - GÜÇ	158
Konu Özeti	160
TESTLER	164
Fen Lisesi Özel Bölüm	192
Konu Özeti (İş - Güç - Enerji)	194
TESTLER	196
5. ÜNİTE: ISI - SICAKLIK - GENLEŞME	204
Konu Özeti (Isı - Sıcaklık)	206
TESTLER	208
Konu Özeti (Hâl Değişim - Isı İletim Yolları)	216
TESTLER	218
Konu Özeti (Genleşme)	224
TESTLER	226
Fen Lisesi Özel Bölüm (Isı - Sıcaklık - Genleşme)	248
Konu Özeti (Isı - Sıcaklık)	250
TESTLER	254
6. ÜNİTE: ELEKTROSTATİK	258
Konu Özeti (Elektrostatik)	260
TESTLER	264

1.

ÜNİTE

FİZİK BİLİMİNE GİRİŞ

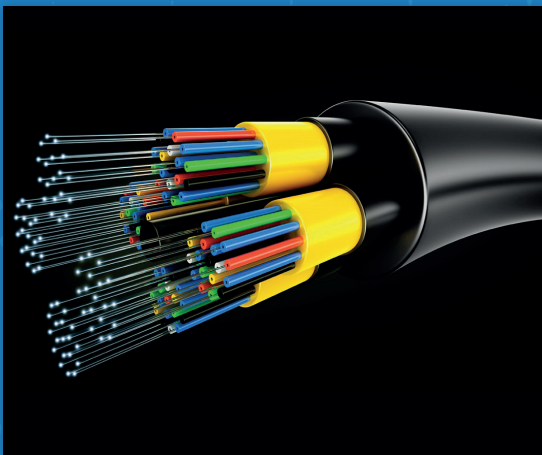
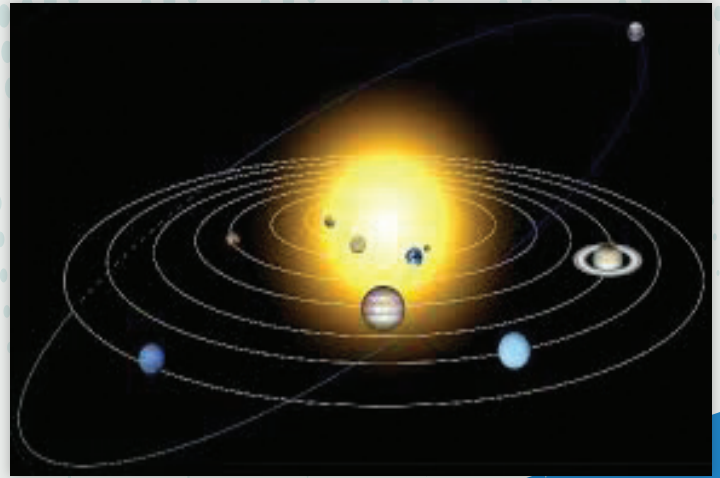
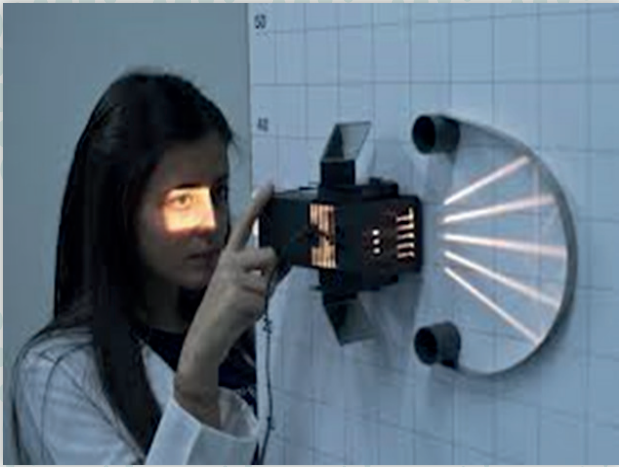

“Azim paha biçilmezdir,
Çok zeki olduğumdan değil,
sorunlarla uğraşmaktan
vazgeçmediğimden başarıyorum”

Albert Einstein

Bu ünite de neler öğreneceğiz;

- Fizik biliminin önemi
- Fizik biliminin alt dalları ve uygulama alanları
- Fiziksel niceliklerin sınıflandırılması
- Bilimsel araştırma merkezleri

FİZİĞİN DOĞASI

Fizik, uzay ve zamanı, maddenin yapısını, maddeyle enerji arasındaki dönüşümü ve gök cisimlerini inceler.

Mekanik

Kuvvet ve hareket arasındaki ilişkiyi inceler. Evdendeki cisimlerin neden ve nasıl hareket ettiğini açıklar. Binalar, köprüler, bunların yapımıyla ilgili araç gereçler mekanik ile ilgilidir.

Elektromanyetizma

Elektrik yükleri arasındaki etkileşimi, elektrik ve manyetik alanı inceler. Elektrikle çalışan aletler, bilgisayar bellekleri, hoparlör, mikrofon, hızlı tren (MAGLEV) elektromanyetizma ile ilgilidir.

Optik

Işığın, yansıma, kırılma, gölge, renk ve aydınlanma özelliklerini inceler. LED teknolojisi, Güneş enerjisi sistemleri, fotoğraf makinesi, dürbün, periskop, teleskop ve lazer ışığı optiğin inceleme alanıdır.

Termodinamik

Isı enerjisinin özelliklerini, ısı denge, hâl değişimi, ısı aktarım yollarını inceler. Binalarda ısı yalıtımı, ısıtma ve soğutma sistemleri, termal kamera, termodinamikten yararlanılarak yapılır.

Atom fiziği

Atomun yapısını ve özelliklerini inceler. Atomun yaptığı ışımalar incelenerek özellikleri tespit edilir.

Nükleer fizik

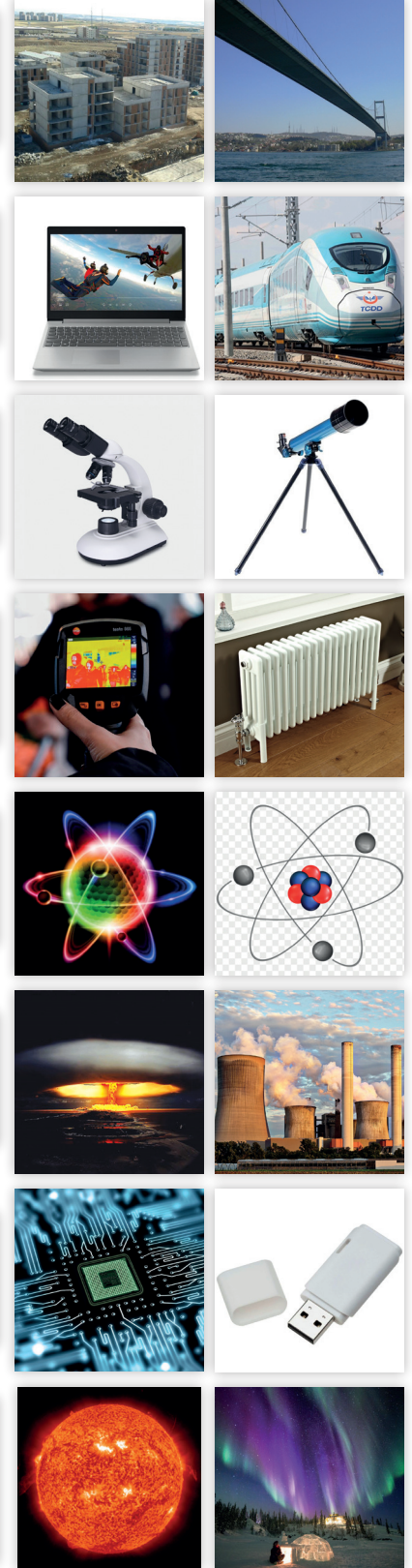
Çekirdeğin yapısını ve çekirdek reaksiyonlarını inceler. Nükleer enerji elde edilmesi ve nükleer enerji santrallerinin kurulması bu alanla ilgilidir.

Katı hâl fiziği

Katı maddelerin iletkenlik ve esneklik optik ve manyetik özelliklerini inceler. Manyetik bellek (LCD flash bellek) Güneş panelleri, yarı iletken ve süper iletken teknolojisi katı hâl fiziğiyle ilgilidir.

Yüksek enerji ve plazma fiziği

Yüksek enerjili parçacıkların etkileşimini ve maddenin plazma hâline inceler. Atom ve atom altı parçacıkların incelenmesi, atom altı parçacıkların özellikleri bu alandaki çalışmalar sonucu bulunmuştur.

FİZİĞİN DİĞER ALANLARLA İLİŞKİSİ

Fizik ve Kimya

Fiziğin en yakın olduğu alan kimyadır. Her iki bilim dalıda maddeyi inceler. Maddenin iç yapısı, atom ve atom çekirdeği, çekirdek reaksiyonları, maddelerin ısı alışverişi, hâl değişimi, ısı iletimi ve yalıtımı vb. birçok konu her iki bilim tarafından da incelenir.

Bu nedenle **fizikokimya** denilen ortak bir çalışma alanı geliştirilmiştir.

Fizik ve Astronomi

Astronomi, gök cisimlerini inceler. Gök cisimlerinin hareketleri Dünya'ya olan uzaklıkları ve nasıl bir yapıya sahip oldukları astronominin ilgi alanıdır. Gelişmiş teleskopların yapılmasıyla birlikte uzay hakkında önemli çalışmalar yapılmaktadır. Astronomi, bu araştırmaları yaparken fizik biliminden yararlanır. Fizik ve astronominin **astro fizik** adında ortak çalışma alanı vardır.

Fizik ve Biyoloji

Canlıları inceleyen biyoloji doğal olarak fizik alanında elde edilen bilgilere ihtiyaç duyar. Örneğini gözün yapısını ve görme olayını incelerken fiziğin merceklerle ilgili bulgularını kullanır. Nitekim gözün yapısında göze gelen ışığın kırılmasını sağlayan mercek şeklinde bir tabaka vardır. Göz kusurlarının tedavisinde de ışık ve mercek bilgilerini kullanılır. Geliştirilen hassas mikroskoplar yardımıyla çok küçük canlı organizmaların görüntülenmesini sağlamaktadır. Göz tedavisinde Lazer ışığı kullanılır. Termal kameralarla vücut sıcaklığı tespit edilmektedir. Vücut içinin görüntülenmesinde kullanılan ultrason cihazı, MR cihazı, PET cihazı, Röntgen filmi fizik biliminin teknoloji ve TIP alanlarının ilişkisine örnek verilebilir. Fizik ve Biyolojinin **Biofizik** adında ortak çalışma alanı vardır.

Fizik ve Coğrafya

Coğrafya, Dünya'nın Güneş etrafındaki ve kendi etrafındaki hareketini mevsimlerin oluşumunu, depremleri araştırır. Maddenin yapısı, Dünya'nın Güneş etrafındaki hareketi, deprem dalgaları, ısı ve sıcaklık fiziğin de incelediği konulardır. Coğrafya bu noktalarda fizikten yararlanır.

Fizik ve Jeoloji

Jeoloji ve fiziğin Jeofizik adında ortak bir çalışma alanı vardır. Jeoloji, yer kabuğunun yapısını ve oluşum evrelerini inceler. Yer kabuğundaki, levhaların hareketlerini ve depremleri araştırır. Maddenin yapısı ve deprem dalgaları fiziğin de incelediği konulardır. Jeoloji, bu noktalarda fizikten yararlanır.

Fizik, Sanat ve Felsefe

Ses dalgaları fizik biliminin inceleme konusudur. Sesin oluşumu, yayılması, soğurulması veya yankılanması akustik adı verilen ses bilimi tarafından incelenir. Bu yönüyle fizikle müzik arasındada bir ilişki kurulabilir. Ayrıca evrenin nasıl oluştuğu maddelerin nasıl var olduğu hem fizik hem de felsefenin cevabını aradığı sorulardır. Bu yönüyle fiziki bilimi ve felsefe arasında bir ilişki vardır.

Fizikte Modelleme ve Matematik

Fizikte bilimsel araştırmalar sonucunda belirlenen kavramlar arası ilişkiler matematiksel model (formül) veya denklemlerle ifade edilir.

Örneğin; $V = I \cdot R$ formülü potansiyel fark, akım şiddeti ve devredeki direnç arasındaki ilişkiyi gösteren bir modeldir.

FİZİK BİLİMİNE GİRİŞ

KONU ÖZETİ

Fiziksel Büyüklükler

Bir fiziksel büyüklük tek başına anlamlı ise, başka bir deyişle tanımlanması için diğer fiziksel büyüklükler kullanılmıyorsa temel büyüklük olarak ifade edilir.

Diğer fiziksel büyüklükler kullanılarak tanımlanan büyüklüklere türetilmiş büyüklük denir.

Birim Sistemleri

SI Birim Sistemi (Uluslararası Birim Sistemi) adını verdi.

Bu sistem (M.K.S) (Metre, Kilogram, Saniye) adıyla da bilinmektedir. Birimler dönüştürülerek (C.G.S) (Santimetre, Gram, Saniye) birim sistemi olarak da kullanılmaktadır.

Temel büyükler ve birimleri tablodaki gibidir.

Temel Büyüklükler	M.K.S (SI) Birim Sistemi	Birim Sembolü	C.G.S Birim Sistemi	Birim Sembolü
kütle	kilogram	kg	gram	g
uzunluk	metre	m	santimetre	cm
zaman	saniye	s	saniye	s
sıcaklık	kelvin	K	–	–
akım şiddeti	amper	A	–	–
ışık şiddeti	candela	cd	–	–
madde miktarı	mol	n	–	–

Bazı türetilmiş büyüklükler ve birimleri tablodaki gibidir.

Türetilmiş Büyüklükler	M.K.S (SI) Birim Sistemi	Birim Sembolü	C.G.S Birim Sistemi	Birim Sembolü
Hız	metre/saniye	m/s	santimetre saniye	cm/s
Kuvvet	newton	N	dyne	dyn
Enerji	joule	J	erg	erg
Özkütle	kilogram metreküp	kg/m ³	gram santimetreküp	g/cm ³

Kütlenin birimi kilogramın ast ve üst katları tablodaki gibidir.

Kütle Birimi	Sembolü	1 kg'a Eşit Değerler
ton	t	10 ³ t
kental	q	10 ⁻¹ q
kilogram	kg	1 kg
hektogram	hg	10 hg
dekagram	dag	10 ² dag
gram	g	10 ³ g
desigram	dg	10 ⁴ dg
santigram	cg	10 ⁵ cg
miligram	mg	10 ⁶ mg

Skaler ve Vektörel Büyüklükler

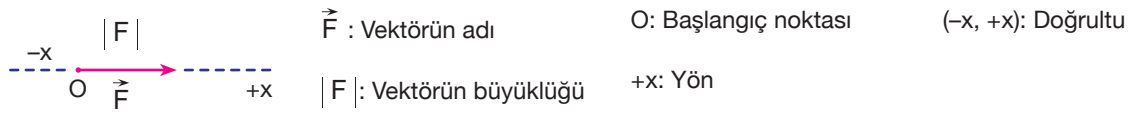
Bazı fiziksel büyüklüklerin sayısal değeri ve birimi yanında, yön, doğrultu ve başlangıç noktası gibi özellikleri de vardır. Bu özelliklere sahip büyüklüklere **vektörel büyüklük** denir. Yalnızca sayısal değeri ve birimi olanlar ise **skaler büyüklük** olarak tanımlanır.

Bazı vektörel ve skaler büyüklükler tablodaki gibidir.

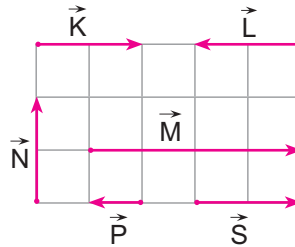
Fiziksel Büyüklük	MKS (SI) ye Göre Birim	Vektörel	Skaler
Uzunluk	metre	-	*
Kütle	kilogram	-	*
Zaman	saniye	-	*
Elektrik akımı	amper	-	*
Işık şiddeti	kandela	-	*
Madde miktarı	mole	-	*
Sıcaklık	Kelvin	-	*
Enerji	joule	-	*
Sürat	metre /saniye	-	*
Alan	(metre) ²	-	*
Hacim	(metre) ³	-	*
Basınç	newton/ (metre) ²	-	*
Kuvvet	newton	*	-
Hız	metre/saniye	*	-
Konum	metre	*	-
Yer değiştirme	metre	*	-
İvme	metre/(saniye) ²	*	-

Vektörel büyüklüklerin toplanması

Bir vektörün gösterimi;

Vektörlerle ilgili bazı özellikleri aynı düzlemde bulunan aşağıdaki K, L, M, N, P ve S vektörleriyle gösterilmiştir.

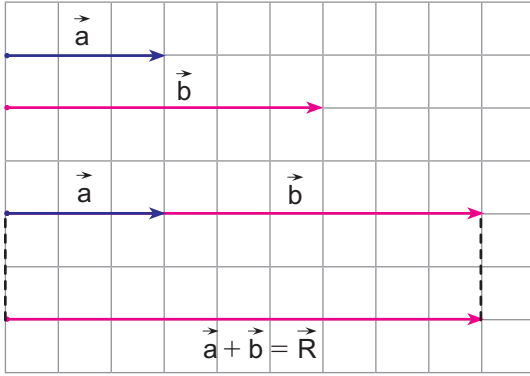

- Yön ve büyüklükleri eşit olan iki vektör eşittir. Örneğin; $\vec{K}$ ve $\vec{S}$ vektörleri eşittir. $\vec{K} = \vec{S}$ ayrıca $\vec{K} \neq \vec{L} \neq \vec{N}$
- Uzunlukları eşit verilen vektörlerin büyüklükleri eşittir. Örneğin; $|\vec{K}| = |\vec{L}| = |\vec{N}| = |\vec{S}|$
- Bir vektörün doğrultusu ve uzunluğu değiştirilmeden ters çevrilirse vektörün tersi elde edilir. Örneğin; $\vec{K} = -\vec{L}$
- Bir vektör bir sayıyla çarpılırsa vektörün katı elde edilir. Örneğin; $\vec{M} = 2\vec{K}$ veya $\vec{P} = -\frac{1}{2}\vec{K}$

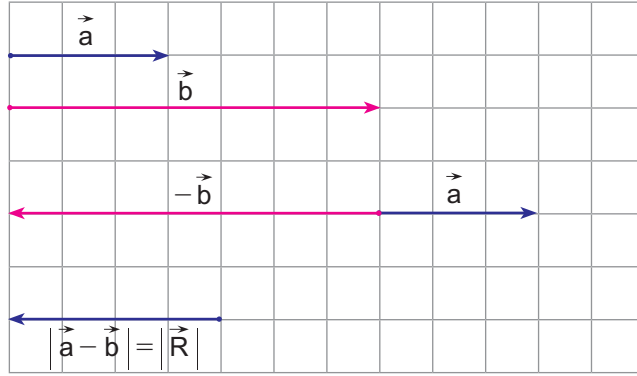
FİZİK BİLİMİNE GİRİŞ

KONU ÖZETİ

a) Aynı yönlü iki vektörün toplamı:

b) Zıt yönlü iki vektörün toplamı

BİLİMSEL ARAŞTIRMA MERKEZLERİ

Bilimsel araştırma merkezlerinin önemi:

Bilimsel araştırma merkezleri;

- Bilimsel politikaların oluşturulması
- Bilimsel araştırma yapmak amacıyla enstitüler kurulması
- Bilimsel ve teknolojik rekabet gücünün sağlanması
- Üniversitelerle sanayi kurum ve kuruluşları arasında iş birliği sağlanarak araştırmaların somut hale dönüştürülmesi
- Gerçek ve tüzel kişilerin bilimsel çalışmalara katılması onların çalışmalarının yönlendirilmesi ve desteklemesi amacıyla faaliyetler yürütmektedir.

TÜBİTAK

Ülkemizde 1963 yılında kurulan TÜBİTAK (Türkiye Bilimsel ve Teknolojik araştırma kurumu)

Bilim ve teknoloji alanında araştırmalar yapılması, ülkemizdeki AR-GE faaliyetlerinin desteklenmesi yönlendirilmesi amacıyla kurulmuştur.

TAEK (Türkiye Atom Enerjisi kurumu)

1982 yılında kurulan TAEK atom enerjisinin barışçıl amaçlarla ülke yararına kullanılması için politika oluşturulması plan ve program yapılması, hertürlü bilimsel çalışma, araştırma ve incelemenin yapılması için faaliyetler yürütür.

Nükleer enerji faaliyetlerinin yapılabilmesi için merkezler, laboratuvar veya santraller kurulması ve işletilmesi TAEK in görev alanına girer.

ASELSAN

1975 yılında kurulan Aselsan (Askeri Elektronik Sanayi)

Türk Silahlı Kuvvetleri başta olmak üzere ihtiyaç sahiplerine elektronik, haberleşme ve savunma alanında yüksek teknoloji ürünler tasarlayıp üretmekte ve pazarlamaktadır.

ASELSAN ülkemizin askeri alandaki rekabet gücünü geliştirmesinde çok önemli bir işlev üstlenmektedir.

aselsan

ESA

1975 yılında Avrupa da kurulan ESA (Avrupa Uzay Ajansı)

Uzayın keşfini amaçlayan ve bir çok ülkenin ortaklığıyla oluşturulan bir kuruluştur.

Farklı gezegenleri, Güneş sistemini, Dünyanın uydusunu araştırmak amacıyla yeni görevler tanımlanmış, uzaya insanlı ve insansız uçuşlar planlanmıştır.

CERN (SÖRN)

Avrupa Nükleer Araştırma Merkezi (CERN)

1953 yılında Cenevre'de kurulmuştur. 12 Avrupa devletinin katkısıyla kurulan CERN üye ülkelerin destekleriyle Atomun yapısı ve atom altı parçacıklar alanında çalışmalar yapmaktadır. 80 ülkeyi temsil eden çok sayıda araştırmacı bu merkezde araştırma yapmaktadır.

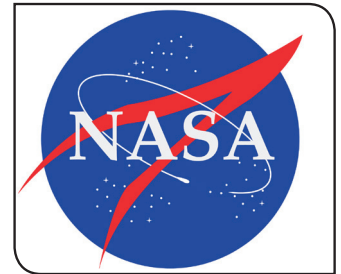
Atom altı parçacıkların özelliklerinin analiz edilmesiyle ortaya çıkan yeni bulgular yeni teknolojilerin ortaya çıkmasına olanak sağlamaktadır.

Süper iletken magnet, görüntüleme cihazları, veri depolama ve işleme teknolojisi dedektör ve uzay teknolojileri bunlara örnek verilebilir.

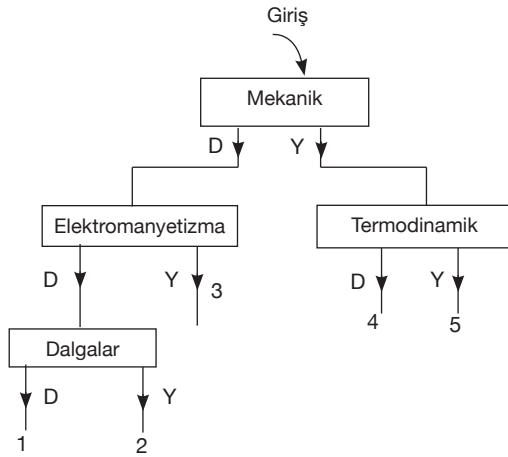
NASA

1958 yılında ABD'de kurulan NASA (Ulusal Havacılık ve Uzay Dairesi)

Uzay çalışmalarına öncülük etmek amacıyla kurulmuştur. NASA'nın yaptığı çalışmalar sonucu Dünyamız, Güneş sistemi, bulunduğumuz galaksi ve hatta bütün uzay hakkında çok önemli bilgilere ulaşılmıştır.

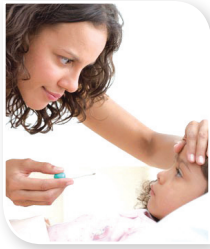
1.

Yukarıdaki şemada “Giriş”ten başlanarak verilen alan fizik alt dalı ise “D”, değilse “Y” yolu seçilirse kaç numaralı çıkışa ulaşılır?

- A) 1 B) 2 C) 3 D) 4 E) 5

2.

Bir hemşire termometre kullanarak hastanın ateşini ölçmüştür.

Hemşirenin yaptığı ölçme işlemiyle ilgili;

- I. Ölçtüğü büyüklük temel büyüklüktür.
II. Ölçtüğü büyüklük skaler büyüklüktür.
III. Nicel gözlem yapmıştır.

yargılarından hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

3.

Bir terzi, elbiselik kumaşı mezurayla ölçmüştür.

Terzinin yaptığı ölçme işlemiyle ilgili aşağıda verilen yargılardan hangisi yanlıştır?

- A) Temel büyüklük ölçmüştür.
B) Nicel gözlem yapmıştır.
C) Türetilmiş büyüklük ölçmüştür.
D) Ölçtüğü büyüklük skaler büyüklüktür.
E) Uygun ölçme aleti kullanmıştır.

4.

Bir kuyumcu, müşterisine sattığı altını teraziyle ölçüyor bu ölçme işlemiyle ilgili;

- I. Temel büyüklük ölçülmüştür.
II. Ölçülen büyüklük skalerdir.
III. Altının ağırlığı ölçülmüştür.

yargılarından hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I, II ve III E) Yalnız III

5.

Bir beden eğitimi öğretmeni, atletizm takımını seçerken öğrencilerin yüz metreyi koşma süresini kronometreyle ölçmektedir.

Bu ölçme işlemiyle ilgili aşağıda verilen yargılardan hangisi yanlıştır?

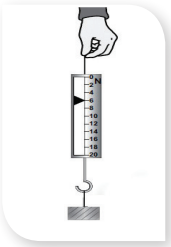
- A) Ölçülen büyüklüğün S.I. birim sisteminde biriminin saniyedir.
B) Ölçtüğü büyüklük temel büyüklüktür.
C) Ölçtüğü büyüklük skaler büyüklüktür.
D) Nicel gözlem yapmıştır.
E) Ölçtüğü büyüklük türetilmiş büyüktür.

6. I. NASA
II. TÜBİTAK
III. TAEK

Yukarıda verilenlerden hangileri ülkemizde bulunan bilim merkezlerindendir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve II
D) II ve III   E) I, II ve III

7.

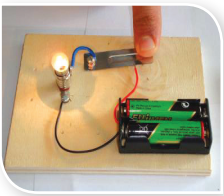

Bir cisim, şekildeki gibi bir dinamometrenin ucuna bağlanıp ölçme işlemi yapılıyor.

Bu ölçme işlemiyle ilgili aşağıda verilen yargılardan hangisi yanlıştır?

- A) Cismin ağırlığı ölçülmüştür.
B) Ölçülen nicelik türetilmiş büyüklüktür.
C) Dolaylı ölçme yapılmıştır.
D) Ölçülen büyüklüğünün S.I. birim sistemde birim Newton'dur.
E) Cismin kütlesi ölçülmüştür.

8.

Basit bir elektrik devresinde pil sayısı düzenli olarak artırılmış ve buna bağlı olarak devrede geçen akım değeri ölçülmüştür.

Bu işlemle ilgili;

- I. Ölçülen büyüklük skaler büyüklüktür.
II. Ölçülen büyüklük türetilmiş büyüklüktür.
III. Ölçülen büyüklük temel büyüklüktür.

yargılarından hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve II
D) I ve III   E) I, II ve III

9.

Atom bombası

Flash bellek

Gökkuşağı

Yukarıdaki fiziksel olayları inceleyen fizik alt dalları, hangisinde doğru verilmiştir?

I	II	III
A) Nükleer fizik	Katı hâl fiziği	Optik
B) Atom fiziği	Nükleer fizik	Katı hâl fiziği
C) Nükleer fizik	Termodinamik	Optik
D) Nükleer fizik	Optik	Optik
E) Atom fiziği	Optik	Atom fiziği

10. - Füzyon tepkimeleri

- Yarı iletkenler
- Pusula yapımı
- Isı yalıtımı
- Radyoaktivite

Yukarıda verilen fizik konularıyla ilgili olmayan fizik alt dalı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Nükleer fizik   B) Termodinamik
C) Elektromanyetizma   D) Katı hâl fiziği
E) Optik

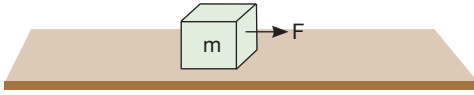
11. Bir öğrenci sınıf içinde ölçme aracı kullanarak yapmış olduğu;

- I. Oturduğu sıranın boyunu bulma
II. Bulunduğu sınıfın taban alanını bulma
III. Bulunduğu sınıfın hacmini bulma

hangi işlemlerin sonucunda türetilmiş büyüklük bulur?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve II
D) I ve III   E) II ve III

1.

Yatay zemindeki bir kütleye kuvvet uygulanıyor daha sonra ivmesi ölçülüyor.

Bu deneyde kütle, kuvvet ve ivme niceliklerinden hangileri temel büyüklüktür?

- A) Yalnız kütle   B) Yalnız ivme   C) Yalnız kuvvet
D) Kütle ve ivme   E) İvme ve kuvvet

2.

- I. Farklı sepetlerdeki elmaların kütlelerinin toplanması
II. Bir cisme uygulanan kuvvetlerin toplanması
III. Bir arabanın yer değiştirmesinin hesaplanması
işlemlerinden hangileri vektörel toplama işlemidir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve II
D) II ve III   E) I, II ve III

3.

Ampermetre

Terazi

Metre

I

II

III

Yukarıda verilen ölçme araçlarından hangileri temel büyüklük ölçmektedir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
D) I ve III   E) I, II ve III

4.

- I. Kütle
II. Hız
III. İş

Yukarıda verilen büyüklüklerden hangileri hem türetilmiş hem de skaler bir büyüklüktür?

- A) Yalnız I   B) I ve II   C) I ve III
D) Yalnız III   E) II ve III

5.

Ampermetre

Kronometre

Dinamometre

I

II

III

Yukarıda verilen ölçme araçlarından hangileri vektörel bir büyüklüğü ölçer?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
D) I ve III   E) II ve III

6.

Fotoğrafta görülen pet şişenin uzunluğu, kütlesi ve hacmi ölçülüyor.

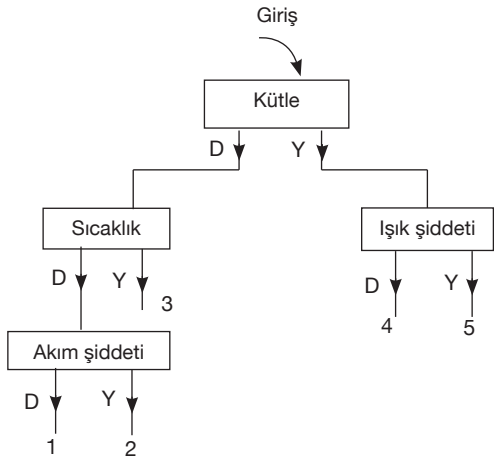
Buna göre;

- I. Uzunluk
II. Kütle
III. Hacim

Ölçülen niceliklerinden hangileri türetilmiş büyüklüktür?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
D) I ve II   E) I, II ve III

7.

Yukarıdaki şemada verilen büyüklük, temel büyüklük ise “D”, değilse “Y” yolu seçilirse kaç numaralı çıkışa ulaşılır?

- A) 1 B) 2 C) 3 D) 4 E) 5

8.

Mikroskop

I

Mikroçip

II

Maglev treni

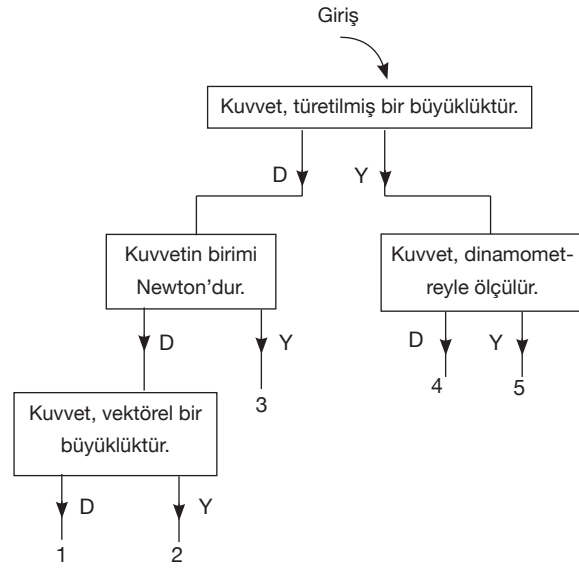

III

Yukarıda verilen araçlarla ilgili fizik alt dalı hangisinde doğru verilmiştir?

I	II	III
A) Optik	Katı hâl fiziği	Termodinamik
B) Optik	Katı hâl fiziği	Manyetizma
C) Katı hâl fiziği	Elektrik	Mekanik
D) Mekanik	Termodinamik	Manyetizma
E) Optik	Elektrik	Mekanik

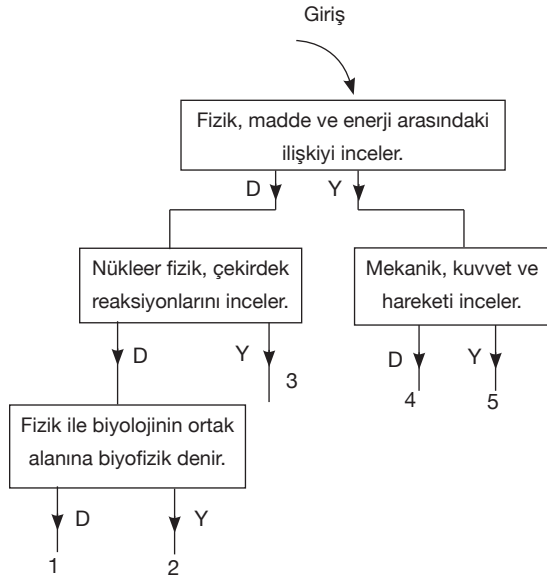
9.

Yukarıdaki şemada “Giriş”ten başlanarak verilen ifade doğruysa (D), değilse (Y) yolu seçilirse kaç numaralı çıkışa ulaşılır?

- A) 1 B) 2 C) 3 D) 4 E) 5

1.

Yukarıda verilen şemada “Giriş”ten başlanarak verilen yargı doğru ise “D”, değilse “Y” yolu izlenirse kaç numaralı çıkışa ulaşılır?

- A) 1 B) 2 C) 3 D) 4 E) 5

2. Yalnızca sayısal değeri ve birimi olan bir fiziksel büyüklükle ilgili,

- I. Skaler büyüklüktür.
II. Temel büyüklüktür.
III. Türetilmiş büyüktür.

yargılarından hangileri doğru olabilir?

- A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

3. Ses dalgasının ve renklerin fizik alt dallarında incelenmesi, fiziğin hangi alanla olan ilişkisini gösterir?

- A) Matematik B) Sanat C) Biyoloji
D) Astronomi E) Felsefe

4. Yaptığı bilimsel bir çalışmanın değerlendirilmesini isteyen bir araştırmacı, ülkemizde bulunan bilim merkezlerinden hangisine başvurmalıdır?

- A) TAEK B) TÜBİTAK C) YÖK
D) ÖSYM E) ASELSAN

5. Termometre Terazı Ampermetre

I

II

III

Yukarıda verilenlerden hangileri temel büyüklükleri ölçmede kullanılan alettir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

6. Radyatörün ☐ Katı hâl fiziği

ısıtması

Kristal yapılar ☐ Termodinamik

Işığın kırılması ☐ Optik

Yukarıda verilen olaylar ve bu olaylarla ilgilenen fizik alt dalları, hangisinde doğru eşleştirilmiştir?

